

องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยของนักศึกษา สื่อสารมวลชน

ฉันทนา ปาปัดถา

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

E-mail: chantana.p@rmutp.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อ 1) ศึกษาความเหมาะสมของตัวแปรปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรม นักศึกษานักศึกษาสื่อสารมวลชนและ 2) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรม นักศึกษาสื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทำงานด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 800 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านจิตลักษณะอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิตอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) คุณลักษณะทางจริยธรรม นักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษาสื่อสารมวลชน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก 22 ปัจจัย โดยมีค่าน้ำหนักระหว่าง 0.513-1.004 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านประสบการณ์ทางสังคม ด้านสุขภาพจิต ด้านเหตุผลทางจริยธรรม ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี ด้านพฤติกรรมการทำงาน ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ด้านพฤติกรรมการณ์ชยันเรียนรู้ ด้านจิตเชี่ยวชาญ ด้านจิตรู้สังเคราะห์ ด้านจิตสร้างสรรค์ ด้านจิตรู้เคารพ ด้านจิตรู้จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

คำสำคัญ: องค์ประกอบเชิงยืนยัน, คุณลักษณะทางจริยธรรม, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, นักศึกษาสื่อสารมวลชน

Confirmatory Factor Analysis of Ethical Factors and Ethical Characteristics based-on Thai Qualifications Framework for Higher Education of Mass Communication Students

Chantana Papattha

Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

E-mail: chantana.p@rmutp.ac.th

Abstract

The research aimed to study the suitability of ethical factor variables and ethical characteristics of mass communication students and confirmatory factor analysis (CFA) of ethical factors and ethical characteristics based-on Thai Qualifications Framework (TQF) for Higher Education of mass communication students. This quantitative research used questionnaire as a tool to collect data from 800 samples who were about of journalism. Data was analysed by to confirmatory factor analysis, mean, and standard deviation. The results showed as follows: ethical factors of students were suitability at a high level including psychological factors was at high level, psychological causal factors were at high level, ethical Behavior Factors was at a high level, and five minds for the future factors was at the highest level. Ethical characteristics of students was appropriate at the highest level. The ethical factors of the communication students consisted of 22 factors had positive loading factor between 0.513-1.004 with a statistical significance at .01 including intelligence, social experience, mental health, ethical reasons, focus on the future and self-control, power of belief, motivation achievement, attitude, moral and values, social development behavior, good citizenship behavior, working behavior, good and smart people behavior, health behavior, studious behavior, disciplined mind, synthesizing mind, creative mind, respectful mind, ethical mind, self and public Responsibility, lifestyle adjustments in the conflict of values, and habits and moral development.

Keywords: Confirmatory Factor, Ethical Characteristic, Thai Qualifications Framework for Higher Education, Mass Communication

บทนำ

สังคมไทยเรียกร้องให้สื่อมวลชนทำหน้าที่ภายใต้กรอบจริยธรรมมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันสื่อมีความเป็นอุตสาหกรรม มีทุนใหม่ ๆ เข้ามาจึงคำนึงถึงผลกำไร มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และจากการศึกษาสภาพปัญหาจริยธรรมสื่อมวลชนพบว่า มี 4 ประการคือ 1) ปัญหาจริยธรรมด้านการนำเสนอเนื้อหาข่าว 2) ปัญหาจริยธรรมของทุนธุรกิจสื่อมวลชน 3) ปัญหาความรู้ความเข้าใจในกรอบ จริยธรรมและจิตสำนึกความเป็นวิชาชีพสื่อมวลชน 4) ปัญหาการกำกับดูแลจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน (นงศันดา ห่านวิไล, 2561) ดังนั้นการทำหน้าที่ของสื่อสารมวลชน จึงต้องมีจริยธรรมวิชาชีพกำกับเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้สื่อมวลชนยึดปฏิบัติซึ่งสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้ออกข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2559 (สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ, 2559) จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือที่ใช้กำกับดูแลพฤติกรรมของสื่อมวลชนในขณะปฏิบัติหน้าที่ทางสมาคมวิชาชีพสื่อได้กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นรวมถึงก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมสูงสุดและการส่งเสริมด้านจริยธรรมเพื่อการประกอบอาชีพควรเริ่มจากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกประเทศจะต้องให้ความสำคัญ (อานวย ทองโปร่ง, 2560)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของมนุษย์ การศึกษาช่วยพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีสติปัญญา มีความรู้ เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุข การศึกษาจึงเป็นการพัฒนาพลเมืองให้มีคุณภาพทั้งทางทักษะและทางสติปัญญาตามศักยภาพของบุคคล มีทักษะการปฏิบัติงานตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสม ใช้ชีวิตที่มีคุณค่า

เหมาะสมกับตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ กล้าเผชิญกับปัญหา มีเสรีภาพต่อการคิดและการกระทำที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อภาระที่ทำนั้น มองโลกในแง่ดี มีไมตรีต่อผู้อื่นด้วยจิตใจที่ดีงาม (อานวย ทองโปร่ง, 2560) และในการจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา โดยมีการกำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งในการจัดการศึกษาการส่งเสริมจริยธรรมของนักสื่อสารมวลชนในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคม และวัฒนธรรมจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง และนักศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาและปลูกฝังให้เป็นบัณฑิตที่สามารถพร้อมใช้งาน ซึ่งการทำงานด้านสื่อสารมวลชนด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยบัณฑิตจะต้องได้รับการพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบต่อทั้งใน ส่วน ตน และ ส่วน รวม ความสามารถในการปรับตัวใช้ชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ดังนั้นการพัฒนา นักศึกษาสื่อสารมวลชนด้านคุณธรรม จริยธรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนานักศึกษาสื่อสารมวลชนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากการทำงานด้านสื่อสารมวลชนจะปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

จากความเปลี่ยนแปลงต่างๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความมีอิสระและ

เสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร ผู้รับสารสามารถเป็นผู้ส่งสารได้ บทบาทที่เปลี่ยนไปจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น และการแข่งขันด้านการนำเสนอข่าวสาร ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อจริยธรรมของสื่อสารมวลชนได้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาสื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและหาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระดับสูงไปในการพัฒนานักศึกษาสื่อสารมวลชนจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมที่พร้อมสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาสื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาสื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้ทำงานด้านสื่อสารมวลชนที่เป็นนักสื่อสารมวลชนในองค์กรสื่อสารมวลชน และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนด้านนิเทศศาสตร์สื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ซึ่ง

ไม่ทราบค่าจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้กลุ่มนี้สุ่มมาเพียง จำนวน 800 คน ทำการกำหนดขนาดตัวอย่างเป็นจำนวน 10 เท่าของตัวแปร สังเกตตามหลักการกำหนดขนาดตัวอย่างของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ (CFA) และเป็นไปตามคณิศรตามตารางการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Hair, et al. (2010)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สามารถเลือกได้ 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางจริยธรรม ประกอบด้วยปัจจัยทางจริยธรรมตามทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมและปัจจัยจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 มากที่สุด 4 มาก 3 ปานกลาง 2 น้อย 1 น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาสื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งประเทศไทย มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 มากที่สุด 4 มาก 3 ปานกลาง 2 น้อย 1 น้อยที่สุด

3) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1) ประเมินเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Item Objective Congruence Index: IOC) ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยและของเขตของตัวแปรที่ศึกษา กำหนดค่าที่สามารถนำไปใช้ได้อยู่ที่ 0.50 ขึ้นไป พบว่าทุกข้อค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.60-1.00 สรุปได้ว่าทุกข้อสามารถนำไปใช้ได้ และมีการปรับให้

เหมาะสมในบางข้อตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กำหนดให้แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น ไม่ต่ำกว่า 0.80 โดยการนำแบบสอบถามที่ทำการปรับแล้วไปทดลองเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.95 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปใช้ได้

4) วิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวแปรปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาฯ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5) วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ได้กำหนดค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระดับสูงไปวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) มีหลักเกณฑ์ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามที่ Hair, et al. (2010) ได้นำเสนอไว้ จึงกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบต่ำสุดที่ .50 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสื่อมีขนาดกลุ่มตัวอย่างต่ำสุดคือ 120 คน การวิเคราะห์ครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับเดียว มีเป้าหมายคือตรวจสอบว่าตัวแปรสังเกตสามารถวัดปัจจัยแฝงได้หรือไม่ เป็นการตรวจสอบความสำคัญของ โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรจะต้องมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่ .50 ขึ้นไป และมีขั้นตอนการวิเคราะห์เชิงยืนยันทั้งหมด 4 ขั้นตอน (ยุทธ ไกยวรรณ, 2556; กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2557) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การระบุโครงสร้างของปัจจัยแฝง ผู้วิจัยระบุโครงสร้างของตัวแปรแฝงแต่ละตัว โดยศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หรือจากการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การพัฒนาโมเดลการวัด จากขั้นที่ 1 เมื่อสามารถระบุจำนวนตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละปัจจัยแฝงแล้ว ผู้วิจัยเขียนแผนภาพโดอะแกรมแสดงโมเดล เพื่อให้สามารถทดสอบโดยการยืนยันว่าตัวแปรสังเกตในกลุ่มเดียวกันมีความสัมพันธ์และสามารถวัดปัจจัยแฝงได้

ขั้นที่ 3 การออกแบบเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับการออกแบบเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เก็บได้

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่เป็นการตรวจสอบโมเดลการวัดที่ผู้วิจัยคาดไว้จากขั้นที่ 1 กับข้อมูลเชิงประจักษ์ว่ามีความสอดคล้องกัน

จากตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 28 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวแปรแฝง 5 ตัวแปร และตัวแปรสังเกต 23 ตัวแปร ผู้วิจัยได้การกำหนดลักษณะและการแทนค่าตัวแปรเพื่อการวิเคราะห์ ข้อมูลปัจจัยทางจริยธรรม และคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษา สื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ดังนี้

ตัวแปรแฝง (Latent Variable)

- ปัจจัยด้านจิตลักษณะ (SM/ASM)
- ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิต (SC/ASC)
- ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรม (SB/ASB)
- ปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต (SF/ASF)
- คุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษา (TQF/STQF)

ตัวแปรสังเกต (Observed Variable)

- ด้านสติปัญญา (SM1)
- ด้านประสบการณ์ทางสังคม (SM2)
- ด้านสุขภาพจิต (SM3)
- ด้านเหตุผลทางจริยธรรม (SC1)
- ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง (SC2)
- ด้านความเชื่ออำนาจในตน (SC3)
- ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (SC4)
- ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม (SC5)
- ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม (SB1)
- ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี (SB2)
- ด้านพฤติกรรมการทำงาน (SB3)
- ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง (SB4)
- ด้านพฤติกรรมสุขภาพ (SB5)
- ด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ (SB6)
- ด้านการอบรมเลี้ยงดู (SB7)
- ด้านจิตเชี่ยวชาญ (SF1)
- ด้านจิตรู้สังเคราะห์ (SF1)
- ด้านจิตสร้างสรรค์ (SF1)
- ด้านจิตรู้เคารพ (SF1)
- ด้านจิตรู้จริยธรรม (SF1)
- ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม (TQF1)
- ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตใน
ความขัดแย้งทางค่านิยม (TQF2)
- ด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตน
ตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (TQF3)

ผลการวิจัย

1) ศึกษาความเหมาะสมของปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาสื่อสารมวลชน สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 ความเหมาะสมของปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษา

ปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษา	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ	4.30	0.35	มาก
1.1 ด้านสติปัญญา	4.20	0.38	มาก
1.2 ด้านประสบการณ์ทางสังคม	4.36	0.39	มาก
1.3 ด้านสุขภาพจิต	4.33	0.46	มาก
2. ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิต	4.17	0.33	มาก
2.1 ด้านเหตุผลทางจริยธรรม	3.94	0.50	มาก
2.2 ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง	3.98	0.49	มาก
2.3 ด้านความเชื่ออำนาจในตน	4.38	0.42	มาก
2.4 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.37	0.48	มาก
2.5 ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม	4.19	0.59	มาก
3. ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรม	4.21	0.37	มาก
3.1 ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม	4.11	0.52	มาก
3.2 ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี	4.27	0.47	มาก
3.3 ด้านพฤติกรรมการทำงาน	4.24	0.49	มาก
3.4 ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง	4.34	0.46	มาก
3.5 ด้านพฤติกรรมสุขภาพ	4.49	0.54	มาก
3.6 ด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้	4.46	0.54	มาก
3.7 ด้านการอบรมเลี้ยงดู	3.48	0.53	ปานกลาง
4. ปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต	4.57	0.43	มากที่สุด
4.1 ด้านจิตเชี่ยวชาญ	4.61	0.47	มากที่สุด
4.2 ด้านจิตรู้สังเคราะห์	4.51	0.52	มากที่สุด
4.3 ด้านจิตสร้างสรรค์	4.60	0.48	มากที่สุด
4.4 ด้านจิตรู้เคารพ	4.56	0.45	มากที่สุด
4.5 ด้านจิตรู้จริยธรรม	4.58	0.47	มากที่สุด
ภาพรวมของทั้ง 4 ปัจจัย	4.22	0.32	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษาฯ ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านประสบการณ์สังคม และด้านสุขภาพจิต 2) ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิต อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลทางจริยธรรม ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม 3) ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี ด้านพฤติกรรมการทำงาน ด้านพฤติกรรมของคนที่และคนเก่ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพและด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ ส่วนด้านการอบรมเลี้ยงดู อยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจิตเชี่ยวชาญ ด้านจิตรู้สังเคราะห์ ด้านจิตสร้างสรรค์ ด้านจิตรู้เคารพ และด้านจิตรู้จริยธรรม

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาฯ

คุณลักษณะทางจริยธรรม นักศึกษา	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและ ส่วนรวม	4.68	0.43	มากที่สุด
2. ด้านความสามารถใน การปรับวิถีชีวิตใน ความขัดแย้งทาง ค่านิยม	4.57	0.47	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตน ตามศีลธรรมทั้งใน เรื่องส่วนตัวและ สังคม	4.57	0.44	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษาฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่ .50 ขึ้นไป สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 3 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยทางจริยธรรมและต่อคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษา
(n=800)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)				
	ตัวแปรแฝง				
	SM	SC	SB	SF	TQF
ตัวแปรสังเกต					
ด้านสติปัญญา (SM1)	.649**				
ด้านประสบการณ์ทางสังคม (SM2)	.908**				
ด้านสุขภาพจิต (SM3)	.820**				
ด้านเหตุผลทางจริยธรรม (SC1)		.429**			
ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง (SC2)		.540**			
ด้านความเชื่ออำนาจในตน (SC3)		.690**			
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (SC4)		.555**			
ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม (SC5)		.543**			
ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม (SB1)			.775**		
ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี (SB2)			.838**		
ด้านพฤติกรรมการทำงาน (SB3)			.845**		
ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง (SB4)			.826**		
ด้านพฤติกรรมสุขภาพ (SB5)			.722**		
ด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ (SB6)			.513**		
ด้านการอบรมเลี้ยงดู (SB7)			-.084**		
ด้านจิตเชี่ยวชาญ (SF1)				.831**	
ด้านจิตรู้สังเคราะห์ (SF2)				.893**	
ด้านจิตสร้างสรรค์ (SF3)				.832**	
ด้านจิตรู้เคารพ (SF4)				.840**	
ด้านจิตรู้จริยธรรม (SF5)				.900**	
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม (TQF1)					.867**
ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม (TQF2)					.833**
ด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม (TQF3)					1.004**
ตัวแปรแฝง					
ปัจจัยด้านจิตลักษณะ (SM)	-	.990**	.882**	.830**	.777**
ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิต (SC)		-	.943**	.930**	.761**
ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรม (SB)			-	.872**	.824**
ปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต (SF)				-	.737**
คุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษา (TQF)					-

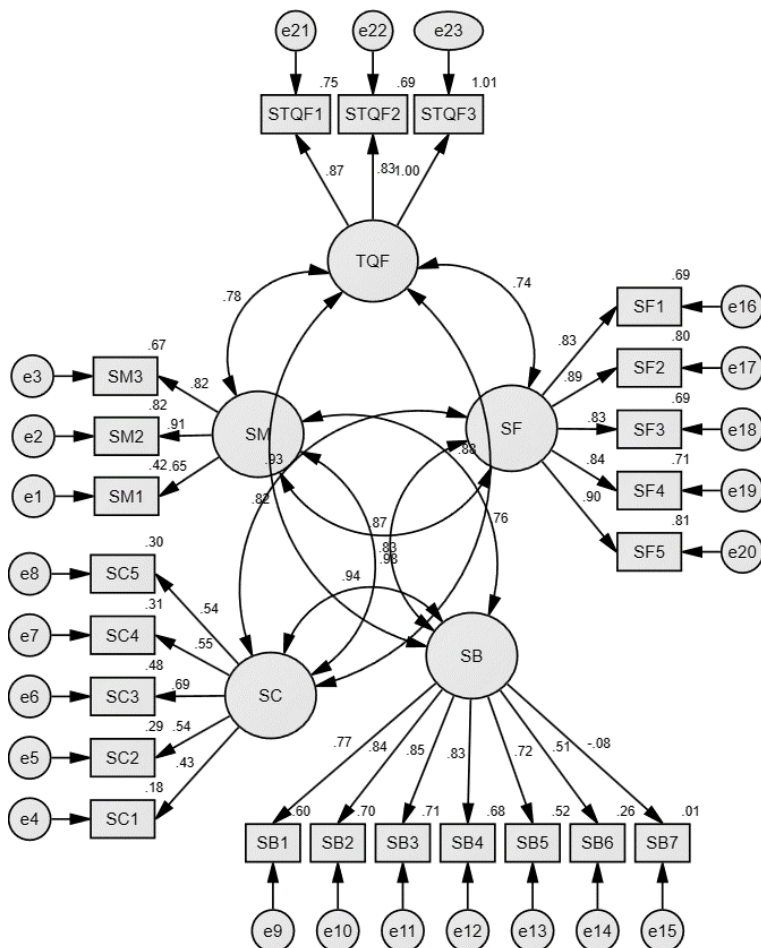
Chi-square = 6546.383 df = 220 p = .000 RMSEA = .190 CFI = .670 CMIN/DF = 29.756

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ที่มีค่าเท่ากับ 3307.183 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .000 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 74 ส่งผลทำให้โมเดลไม่มีความกลมกลืนกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงพิจารณาความกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์จากค่า $\frac{CMIN}{DF} < 2 (\frac{3307.183}{74})$ มีค่าเท่ากับ 44.492 ซึ่งมากกว่า 2 ถือว่าโมเดลไม่มีความกลมกลืน เมื่อพิจารณาระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าดัชนีระหว่าง 0 ถึง 1.00 และถ้า CFI มีค่ามากกว่า 0.95 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการวิเคราะห์หามีค่าเท่ากับ .699 จะเห็นว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่ค่อยดีและเมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ .234 ค่าดัชนีกำลังสองของความคลาดเคลื่อนที่มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.05 หรือ 0.08 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี (พุทพงศ์ สุขสว่าง, 2557) จากการวิเคราะห์ค่า RMSEA เท่ากับ .234 สรุปได้ว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่ดี

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษาฯ ทั้ง 23 ปัจจัย พบว่า ค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบมีค่าเป็นบวก 22 ปัจจัย โดยมีค่าน้ำหนักระหว่าง .513-1.004 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า ปัจจัยทางจริยธรรมทั้ง 22 ปัจจัย มีความถูกต้องและความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาด้านเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านประสบการณ์ทางสังคม ด้านสุขภาพจิต ด้านเหตุผลทางจริยธรรม ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี ด้านพฤติกรรมการทำงาน ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ ด้านจิตเชี่ยวชาญ ด้านจิตรู้สังเคราะห์ ด้านจิตสร้างสรรค์ ด้านจิตรู้เคารพ ด้านจิตรู้จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและส่วนรวม ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม และมี 1 ปัจจัยที่ไม่เหมาะสมต่อการนำไปใช้ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ -.084 และมีค่าติดลบและน้อยกว่า .50 อนึ่ง เมื่อนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบฯ ทั้งหมดมาเชื่อมโยงกันจะได้แผนภาพที่ 1 ดังนี้



Chi-square = 6546.383 df = 220 p = .000 RMSEA = .190 CFI = .670 CMIN/DF = 29.756

ภาพที่ 1 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษา สื่อสารมวลชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษา ภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะ อยู่ใน ระดับมาก ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิต อยู่ในระดับ มาก ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรม อยู่ในระดับ มาก และปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด และคุณลักษณะทาง จริยธรรมนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ปัจจัยทางจริยธรรมและคุณลักษณะทาง จริยธรรมนักศึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมี ค่าเป็นบวก 22 ปัจจัย จาก 23 ปัจจัย โดยมีค่า น้ำหนักระหว่าง .513-1.004 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้าน ประสพการณ์ทางสังคม ด้านสุขภาพจิต ด้าน เหตุผลทางจริยธรรม ด้านมุ่งอนาคตและควบคุม ตนเอง ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม ด้านพฤติกรรมของ

พลเมืองดี ด้านพฤติกรรมการทำงาน ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ ด้านจิตเชี่ยวชาญ ด้านจิตรู้สังเคราะห์ ด้านจิตสร้างสรรค์ ด้านจิตรู้เคารพ ด้านจิตรู้จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

อภิปรายผล

ปัจจัยทางจริยธรรมของนักศึกษา ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยและด้านพบว่า 1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านประสบการณ์สังคม และด้านสุขภาพจิต 2) ปัจจัยด้านสาเหตุทางจิต อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลทางจริยธรรม ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม 3) ปัจจัยด้านพฤติกรรมจริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี ด้านพฤติกรรมการทำงาน ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพ และด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ ส่วนด้านการอบรมเลี้ยงดู อยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ปัจจัยด้านจิต 5 ลักษณะสำหรับอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจิตเชี่ยวชาญ ด้านจิตรู้สังเคราะห์ ด้านจิตสร้างสรรค์ ด้านจิตรู้เคารพ และด้านจิตรู้จริยธรรม ส่วนคุณลักษณะทางจริยธรรมนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้าน

ความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม และผลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันครั้งนี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก 22 ตัวแปร จาก 23 ตัวแปร ระหว่าง .513-1.004 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านประสบการณ์ทางสังคม ด้านสุขภาพจิต ด้านเหตุผลทางจริยธรรม ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี ด้านพฤติกรรมการทำงาน ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพ ด้านพฤติกรรมการขยันเรียนรู้ ด้านจิตเชี่ยวชาญ ด้านจิตรู้สังเคราะห์ ด้านจิตสร้างสรรค์ ด้านจิตรู้เคารพ ด้านจิตรู้จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม ทั้งนี้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีน้ำหนักองค์ประกอบ .50 ขึ้นไป เป็นไปตามเกณฑ์ที่ Hair, et al. (2010) และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ จากข้อค้นพบทั้ง 22 ตัวแปร โดย 1) ด้านสติปัญญา คือการใช้สติปัญญาประกอบการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์ ความฉลาดทางอารมณ์เพื่อพิจารณาหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา การเผชิญอุปสรรคและความผิดหวัง การเห็นคุณค่าสิ่งต่างๆ การจัดการความรู้สึกสมหวัง ผิดหวัง การให้กำลังใจตนเองและผู้อื่นและความพยายามสู่ความสำเร็จ 2) ด้านประสบการณ์ทางสังคม คือการนำประสบการณ์ต่าง ๆ ในสังคมมาประกอบการใช้ชีวิตและการทำงาน โดยสามารถ

ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สิทธิความเท่าเทียมในสังคม การยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเองและผู้อื่น การแสดงความยินดีกับผู้อื่น และความเสียสละ 3) ด้านสุขภาพจิต คือการใช้สภาวะทางจิตใจควบคุมอารมณ์และการแสดงออก โดยไม่แสดงความทุกข์ร้อนกับเรื่องเล็ก ๆ น้อยๆ การรู้จักรอคอย การสร้างความสุขให้กับตนเอง ความพอใจกับสิ่งที่มีอยู่ ความพยายามพัฒนาตนเองจากแรงขับภายใน การผ่อนคลายความเครียดภาวะกดดันด้วยการสร้างกำลังใจตนเองและคนรอบข้าง 4) ด้านเหตุผลทางจริยธรรม คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการแสดงความน้ำใจที่ผู้อื่นมีให้ การเคารพต่อวิญญูชนของผู้อื่นเป็นวัฒนธรรมที่ควรยึดถือปฏิบัติ และยินดีที่รับฟังความทุกข์ของผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ 5) ด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พอใจ สามารถรับรู้และทำใจยอมรับเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งดีและร้าย การรู้จักตนเองด้วยการวิเคราะห์ความสามารถของตนเองและพิจารณางานที่เหมาะสม และการปฏิบัติตนอย่างมีเหตุและผล 6) ด้านความเชื่ออำนาจในตน คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากควรเชื่อมั่นในการตัดสินใจของตัวเอง การรู้จักวางแผนล่วงหน้า และความภูมิใจในตนเองเมื่อได้ทำอย่างเต็มความสามารถ 7) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากสร้างแรงบันดาลใจให้กับตัวเอง สร้างคุณค่าให้กับตนเองด้วยการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเอง และสร้างโอกาสให้กับตัวเองโดยไม่รอคอยวาสนา 8) ด้านทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากความเสียสละ การรู้จักลำดับความสำคัญ ความยุติธรรมในการประกอบอาชีพ และการแสดงพฤติกรรม ค่านิยมที่ดีที่สังคมยอมรับ และการมุ่งสู่ความสำเร็จ 9) ด้านพฤติกรรมพัฒนาสังคม คือการแสดงพฤติกรรมที่

เกิดจากการมีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม รวมถึงให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ และการร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม 10) ด้านพฤติกรรมของพลเมืองดี คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการให้ความเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่มีต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก การมีเหตุผล ใจกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น มีคุณธรรม และ จริยธรรม ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางการเมืองการปกครอง 11) ด้านพฤติกรรมการทำงาน คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการมีความรู้หลายด้านมากกว่าอาชีพที่ทำ และพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ การจัดสรรเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ มีสมดุลในชีวิตระหว่างเรื่องงานกับเรื่องส่วนตัวและเต็มใจกับทุกเรื่องที่ทำ การรู้จักลำดับความสำคัญของการทำงาน สามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวกับเรื่องงานได้ การปรับตัวให้เข้ากับบริบทของสังคม ความสามารถดึงความสามารถของคนในทีมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ รอบตัว 12) ด้านพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง การแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการรู้ว่าตัวเองมีความสามารถแต่ไม่เคยเสียเวลาภูมิใจกับความสามารถของตนเอง ไม่อวดความสามารถที่แท้จริง และการสร้างคุณค่า มีศักดิ์ศรี อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข 13) ด้านพฤติกรรมสุขภาพ คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการรู้ว่าตัวเองมีความสามารถแต่ไม่เคยเสียเวลาภูมิใจกับความสามารถของตนเอง ไม่อวดความสามารถที่แท้จริง และการสร้างคุณค่า มีศักดิ์ศรี อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมี

ความสุข 14) ด้านพฤติกรรมกรรมการขยันเรียนรู้ คือ การแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการใช้เวลาว่างในการอ่านข้อมูลข่าวสารเพื่อเพิ่มพูนความรู้ การศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมในหัวข้อที่สนใจทุกครั้ง เมื่อมีโอกาส และการหาโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รู้และมีประสบการณ์มากกว่า 15) ด้านจิตเชี่ยวชาญ คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ความสามารถในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามกำหนดเวลา และความสามารถในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 16) ด้านจิตรู้สังเคราะห์ คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากความสามารถสืบค้นและค้นหาข้อมูลใหม่ๆ ได้ สามารถคัดแยกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และสามารถทำการประเมินผล ติดตามและปรับปรุงแก้ไขงานถูกต้อง และตรงกับความต้องการ 17) ด้านจิตสร้างสรรค์ คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากความสามารถค้นหาแนวทางและพัฒนานิเวศการทำงานใหม่ๆ ได้ การเรียนรู้จากข้อผิดพลาดและนำมาปรับปรุงงาน ความสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับงาน 18) ด้านจิตรู้เคารพ คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการเปิดใจต้อนรับบุคคลได้หลากหลายกลุ่มโดยไม่มีอคติ การทำความรู้จักบุคคลจากหลากหลายวงการ เพื่อการทำงานที่กว้างขึ้น และแสดงความชื่นชมผู้อื่นด้วยความจริงใจ 19) ด้านจิตรู้จริยธรรม คือการแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการยอมรับตัวตนของตนเอง การรับรู้สิทธิและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งต่อตนเองและสังคม และประพฤติตนสอดคล้องกับสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติ 20) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม คือการแสดงความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ความประพฤติดีและมีความรับผิดชอบต่อ การปฏิบัติตามกฎระเบียบและวินัย มีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนเอง และรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนเอง 21) ด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้ง

ทางค่านิยม คือความสามารถในการปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับสถานประกอบการ มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักประหยัด เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และจรรยาบรรณวิชาชีพ และ 22) ด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม คือมีความเมตตา กรุณา และช่วยเหลือผู้อื่น พิจารณาส่งต่างๆ ด้วยความยุติธรรมถูกต้อง ความตรงต่อเวลา ประพฤติตนตามหลักศาสนาและจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ที่กำหนดคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral) คือการพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม ซึ่งสามารถสรุปเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมด้านความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และด้านการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒิชัย จิรจิตติกาลกิจ และจิตรระพี ทรัพย์แสนดี (2558) ที่พบว่า ปัจจัยจริยธรรมวารสารศาสตร์ (ETHICS) มีอิทธิพลสูงสุดต่อเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไทย ซึ่งปัจจัยจริยธรรมวารสารศาสตร์ คือ ข้อจำกัดเสรีภาพ หนังสือพิมพ์ที่เกิดจากการละเมิดจริยธรรมวิชาชีพซึ่ง หนังสือพิมพ์ไทยจะมีเสรีภาพเพียงใดจะขึ้นอยู่กับตัว นักหนังสือพิมพ์เองเป็นสำคัญว่าจะปฏิบัติหน้าที่สื่อตาม กรอบจริยธรรมได้ขนาดไหน สอดคล้องกับหลักปรัชญา วารสารศาสตร์ที่ระบุว่าในการปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน นั้น “จริยธรรม” จะเป็นแนวทางที่คอยกำกับและ

ควบคุม การใช้เสรีภาพของนักหนังสือพิมพ์ โดยตรงให้เป็นไป ตามบรรทัดฐานและพันธกิจวิชาชีพตามที่กำหนด สอดคล้องกับพสกานต์ บุญส่ง (2561) ที่พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายองค์กร ส่งผลต่อการนำเสนอข้อมูล สิทธิมนุษยชน ความรับผิดชอบ เคารพในสิทธิ ปกป้องเด็ก การให้พื้นที่สาธารณะและการสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ จุริพร กาญจนการุณ (2552) ที่พบว่าคุณธรรมจริยธรรม และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม มีการรับรู้เกี่ยวกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุขอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และนักศึกษา มจธ. มีการให้ความหมายของคุณธรรมจริยธรรมทั้งส่วนที่เป็นนามธรรม และส่วนที่เป็นรูปธรรม ในแง่ประโยชน์ของคุณธรรมจริยธรรมนั้น กลุ่มนักศึกษาเห็นว่ามีประโยชน์เกิดขึ้นได้ทั้งส่วนตน และส่วนรวม ส่วนวิธีการสร้างให้เกิดสังคมคุณธรรมจริยธรรมนั้น นักศึกษาเห็นว่าทั้งวิธีปฏิบัติตนด้วยการแบ่งปัน และวิธีนำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมโครงการทางสังคม และสอดคล้องกับการศึกษาของพัชรี ฤงแก้ว และฉันทนา กล่อมจิตร (2554) ที่พบว่า ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตลักษณะ ได้แก่ สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตลักษณะที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ควรนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาสื่อสารมวลชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาจจะพัฒนาเป็นหลักสูตรรายวิชาจริยธรรมทางสื่อสารมวลชน หรือกำหนดเป็นหัวข้อสำหรับการสอดแทรกในรายวิชาโดยให้กระจายไปในแต่ละชั้นปีทั้ง 4 ปี และสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาเป็นคุณลักษณะจริยธรรมของนักศึกษาสื่อสารมวลชนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี บริบทสังคม และเป็นนักสื่อสารมวลชนยุคใหม่ที่ต้องรับความต้องการของสถานประกอบการ ปรับตัวเข้ากับการทำงานในรูปแบบใหม่ที่แข่งขันกันด้วยความเร็ว แต่ต้องคงไว้ซึ่งความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และสามารถให้ความรู้แก่สังคมได้

ส่วนการวิจัยในอนาคตควรศึกษาวิจัยต่อยอดที่เน้นเจาะลึกคุณลักษณะทางจริยธรรมเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ เนื่องจากมีความแตกต่างไปตามบริบทของการทำงานในแต่ละอาชีพ โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เพื่อให้ได้มาทั้งข้อมูลแบบเจาะลึกในแต่ละอาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2557). *การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SME) ด้วย AMOS*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

- จุรีพร กาญจนการุณ. (2552). คุณธรรม จริยธรรม และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจร.). *วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม*. 1(1), 95-109.
- นงคณาถ ห่านวิไล. (2561). แนวทางการ เสริมสร้างจริยธรรมสื่อมวลชนไทย เชิงพุทธ บูรณาการ. *วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัย เกरिक*. 36(1), 135-155.
- พสุกันต์ บุญส่ง. (2561). ปัจจัยที่มีต่อการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณของสื่อออนไลน์ใน การ นำเสนอข่าวการละเมิดทางเพศเด็ก. (การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรนิเทศ ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- พัชรี ถุงแก้ว และฉันทนา กล่อมจิตร. (2554). ปัจจัยเชิงเหตุด้านจิตลักษณะที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 5(1), 80-88.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2556). *การวิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้างด้วย AMOS*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร จิรฐิติกาลกิจ และจิตรระพี ทรัพย์แสนด. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเสรีภาพ หนังสือพิมพ์จากการรับรู้ของ นักหนังสือพิมพ์ไทย. *วารสารนิเทศศาสตร์*. 33(2), 1-20.
- สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ. (2559). *ข้อบังคับ ว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ.2559*. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.presscouncil.or.th/>.
- อำนวยการ ท่องโปรง. (2560). การพัฒนาคนในระบบ การจัดการศึกษา. *วารสารดุซงู๊บัณฑิตทาง สังคมศาสตร์*. 7(2), 1-16.
- Hair, J. F. et al. (2010). *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective*. Retrieved 25 July 2017, from [http:// staffweb.hkbu.edu.hk/vwschow/lect ures/ism3620 /rule.pdf](http://staffweb.hkbu.edu.hk/vwschow/lect ures/ism3620 /rule.pdf).